

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 119/2014-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti A.R., spol. s r. o., Športová 608/04, Viničné, právne zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Šafárikom, Advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2010 **p o r u š i l** základné právo obchodnej spoločnosti A.R., spol. s r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava II vo veci vedenej pod sp. zn. 11 C 33/2010 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. Obchodnej spoločnosti A.R., spol. s r. o., **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II **p o v i n n ý** vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava II je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti A.R., spol. s r. o., trovy konania v sume 284 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Tibora Šafárika, Advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 119/2014-9 z 5. februára 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti A.R., spol. s r. o., Športová 608/04, Viničné (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 315/98. Ústavný súd však zo súvisiaceho spisu okresného súdu zistil, že sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla nepresné číslo napadnutého konania, pretože po identifikácii obsahu sťažnosti s obsahom zapožičaného spisu vyšlo najavo, že napadnuté konanie je na okresnom súde evidované pod sp. zn. 11 C 33/2010.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva najmä, že *«Spoločnosť sťažovateľka viedla v minulosti spor so spoločnosťou AGROKONTAKT s. r. o. Rožňava o zaplatenie vyššieho finančného obnosu. Konanie prebiehalo pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 10Cb 315/98. Tento súd nevezal ohľad na evidentné, preukázateľné kroky odporcu zbaviť sa majetku a odmietol vydať príslušné predbežné opatrenie. Najvyšší súd sa s rozhodnutím stotožnil. Tak sa stalo, že so zbytočnými prietahmi prebiehajúce konanie (konštatoval to nález ÚS č. I.ÚS 196/05 a rozsudok ESELP č. 13960/06 z 9. 1. 2010) skončilo v čase, keď už bolo možné iba vziať na vedomie, že žalovaná firma žiadny zabaviteľný majetok nemá,*

naviac bola v roku 2009 likvidovaná. Tieto fakty oznámil exekútor JUDr. B. (Ex 0273/07)! Pohľadávka 74.659,62 eur ostala teda neuspokojená.

Vychádzajúc z okolností prípadu, podal sťažovateľ najskôr žiadosť o prerokovanie nároku na Ministerstvo spravodlivosti (prirodzene neprijatú, resp. odmietnutú) a 1. 3. 2010 žalobu podľa Zák. č. 514/2003 Z. z.

Okresný súd Bratislava II. začal ohľadne tejto žaloby konanie. Na jeho priebeh z hľadiska efektivity, výraz ktorej nachádzame v § 100, najmä však v § 114 ods. 1 OSP (posilnenej § 6 OSP, patriacim do základných ustanovení procesného predpisu) možno vztiahnuť tie judikáty Ústavného súdu, ktoré nepovažujú počet pojednávaní za kritérium plynulosti.

Sledujúc štandardné oblasti hodnotenia existencie/neexistencie zbytočných prietáhov v konkrétnom konaní, možno uviesť:

a/ Nejde, o spor zložitý či náročný po stránke právnej ani po stránke skutkovej. Za situácie - inak viacmenej stabilnej - rozdielných stanovísk účastníkov môže súd ešte pred prvým pojednávaním obstaráť znalecký posudok o „bonite“ pohľadávky a okamihu straty solventnosti bývalého žalovaného. Napokon k druhu sporu existuje dostatočná rozhodovacia činnosť a jej závery.

b/ Sťažovateľ bol v rozsahu svojich možností - ako zo spisu vyplýva - náležite aktívny a spolupracoval.

c/ „Činnosť“ súdu je jedným dôvodom, pre ktorý predmetný spor zbytočné prietahy vykazuje. Je pritom vhodné pripomenúť predmet a pôvod žalobného nároku, stojaceho resp. opierajúceho sa o ustanovenia o škode, vzniknutej pre konanie s prietahmi.

Súd rozhodol čiastočným rozsudkom. Znamená to teda - ako sa dalo očakávať, bol napadnutý odvolaním - že spor neskončil, ale trvá. „Delenie“ sporu pritom nevedoť evokuje podozrenie z alibizmu. Celkom jednoznačne totiž nie sú splnené podmienky a ciele čiastočného rozhodovania. Takto sa celkom zbytočne konanie predĺži o jedno odvolacie konanie.

ESLP vo veci citovanej vyššie v dôsledku formulácie sťažnosti posúdil celé konanie bez zvláštneho ev. osobitného hodnotenia postupu na rôznych stupňoch súdnej sústavy. Ak k tomu priradíme rozhodnutia, považujúce výkon rozhodnutia na integrálnu súčasť základného konania (Zapia vs. Taliansko), nezdá sa byť v rozpore s logikou názor, že

napriek odlišnému žalovanému je spor podľa Zák. č. 514/03 Z. z. integrálnou súčasťou sporu pôvodného. „Integrujúcim“ prvkom je súd samotný so svojim postupom, resp. postupmi, v globálnom zmysle reprezentujúci „súdnu moc“.

Medzitýmnym resp. čiastočným rozsudkom sa prirodzene súdne konanie neskončí. Oprávnené preto tvrdím, že tri roky jeho trvania (jeho druhej časti) nie je dobrou primeranou.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR má každý právo na prejednanie jeho veci bez zbytočných prieťahov. Korelátom uvedeného základného práva na úrovni práva „jednoduchého“ sú ustanovenia § 6, 100 a 114 OSP, ktoré o primeranom tempe konania hovoria výslovne.

Navrhnutý petit (časť príkaz konať bez prieťahov) nemôže vzhľadom na okolnosti prípadu - škoda, vzniknutá pre prieťahy - predstavovať primeranú reparáciu oprávneného rozhorčenia a sklamania z „recidívy“. Preto navrhujem výnimočne priznať zadostúčinenie vo výške 2.000 eur.

Preto s poukazom na uvedené základné právo a na čl. 127 Ústavy SR navrhujem vydať nález, ktorým Ústavný súd

1/ Vysloví, že Okresný súd Bratislava II, Drieňová 5, porušil v konaní, vedenom sp. zn. 11C 33/2010, základné právo sťažovateľa, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR,

2/ Prikáže tomuto súdu konať bez zbytočných prieťahov,

3/ Prizná sťažovateľke z titulu primeraného zadostúčinenia sumu 2.000 EUR,

4/ Prizná sťažovateľke právo na náhradu trov konania.».

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, prípisom sp. zn. Spr. 2078/2014 z 5. júna 2014 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu zo 7. augusta 2014.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla tieto skutočnosti:

„(...) Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu uvádzam, že návrh bol na tunajší súd podaný dňa 01. 03. 2010, pričom súd vykonával v rokoch 2010, 2011 a 2012 úkony v spise a stanovoval termíny pojednávania priebežne, bez prieťahov. Je pravdou, že od podania návrhu do vytyčenia prvého termínu pojednávania uplynulo 8 mesiacov, kedy

žalobca opravoval návrh, dokladal listiny do spisu, pričom dĺžku času do vytýčenia prvého pojednávania ovplyvnilo aj množstvo vecí vybavovaných zákonnou sudkyňou v oddelení.

Ďalej súd konal priebežne, dňa 11. 01. 2013 na pojednávaní vyhlásil čiastočný rozsudok, voči ktorému bolo podané odvolanie. Spis bol dňa 04. 07. 2013 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave.

Oznamujem Vám, že netrvám na ústnom pojednávaní ústavného súdu a súhlasím s jeho upustením. (...)“

3.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom podaní k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu zaujal toto stanovisko:

«Vo veci A. R. Viničné vs. OS Bratislava II. o porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR som obdržal výzvu na využitie možnosti odpovedať na stanovisko proti strane.

Celkom stručne: Bez osobitej potreby konkretizovať judikatúru Ústavného súdu vo veciach tohto druhu opieram sa o tie, ktoré

a/ neuznávajú akékoľvek množstvo pojednávanií, ak nie sú efektívne a

b/ hodnotia dodržanie namietaného základného práva aj z hľadiska kontinuity so „základným“ sporom, v ktorom má ďalší svoj pôvod. Nemožno považovať za prijateľné, aby sa následky prietáhov v konaní riešili s prietahmi.

Vo vyjadrení nenachádzam reakciu na minimálne nehospodárnosť pri voľbe ničím nevynúteného medzitýmneho rozsudku.

Oznamujem, že netrvám na ústnom konaní. (...)»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav

konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10 Cb 315/98 (neskôr vedeného pod sp. zn. 11 C 33/2010):

Dňa 1. marca 2010 sťažovateľka podala na okresnom súde proti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „odporca“) žalobný návrh „o náhradu škody z nesprávneho úradného postupu“ (ku ktorému malo dôjsť zbytočnými priet'ahmi v konaní pred všeobecným súdom). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 11 C 33/2010 a na rozhodnutie bola pridelená sudkyňi JUDr. Zlate Mrázovej.

Dňa 7. júna 2010 sťažovateľka doručila okresnému súdu spresnenie označenia odporcu.

Dňa 9. októbra 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 15. december 2010. Okresný súd vyzval odporcu, aby sa písomne vyjadril k veci.

Dňa 30. novembra 2010 sa odporca vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 3. decembra 2010 okresný súd zaslal vyjadrenie odporcu sťažovateľke.

Dňa 15. decembra 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. február 2011.

Dňa 2. februára 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 23. marec 2011.

Dňa 3. marca 2011 sťažovateľka doručila súdu listinné dôkazy.

Dňa 22. marca 2011 okresný súd vyžiadal od obchodného registra a od súdneho exekútora listinné dôkazy. V rovnaký deň bolo zástupcom účastníkov konania telefonicky oznámené, že „*pojednávanie vytýčené na deň 23.03.2011 o 11,30 hod. sa nebude konať*“.

Dňa 23. marca 2011 bolo pojednávanie odročené na 27. jún 2011.

Dňa 29. marca 2011 súdny exekútor oznámil okresnému súdu, že „*exekučný spis EX 0273/07 Vám bol zaslaný ešte 17.2.2011*“.

Dňa 1. apríla 2011 sa okresný súd obrátil na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Rožňava (ďalej len „polícia“), aby oznámilo, aké motorové vozidlá mala obchodná spoločnosť AGROKONTAKT s. r. o., Rožňava, v určenom období. V rovnaký deň sa obrátil na Správu katastra nehnuteľností v Rožňave (ďalej len „kataster nehnuteľností“), aby oznámila aké nehnuteľnosti vlastnila uvedená obchodná spoločnosť.

Dňa 13. apríla 2011 Daňový úrad Rožňava (ďalej len „daňový úrad“) zaslal okresnému súdu fotokópie daňových priznaní obchodnej spoločnosti AGROKONTAKT s. r. o.

Dňa 15. apríla 2011 polícia reagovala na výzvu okresného súdu.

Dňa 20. apríla 2011 správa katastra reagovala na výzvu okresného súdu.

Dňa 2. mája 2011 sa okresný súd obrátil na Geodetický a kartografický ústav v Bratislave (ďalej len „geodetický ústav“), aby oznámil, aké nehnuteľnosti mala obchodná spoločnosť AGROKONTAKT s. r. o., v určenom období vo vlastníctve. V rovnaký deň sa obrátil okresný súd na daňový úrad so žiadosťou o zaslanie daňových priznaní uvedenej obchodnej spoločnosti.

Dňa 9. mája 2011 geodetický ústav reagoval na výzvu okresného súdu.

Dňa 20. mája 2011 boli okresnému súdu doručené fotokópie daňových priznaní.

Dňa 27. júna 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 3. augusta 2011 daňový úrad reagoval na výzvu okresného súdu.

Dňa 15. augusta 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 14. november 2011.

Dňa 14. novembra 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. december 2011.

Dňa 14. decembra 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 30. január 2012.

Dňa 30. januára 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 17. február 2012.

Dňa 10. februára 2012 okresný súd uznesením č. k. 11 C 33/2010-196 konanie sčasti zastavil a zároveň pripustil zmenu návrhu.

Dňa 17. februára 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. máj 2012.

Dňa 19. marca 2011 daňový úrad zaslal okresnému súdu fotokópie daňových priznaní.

Dňa 7. mája 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 30. máj 2012.

Dňa 15. mája 2012 okresný súd uznesením č. k. 11 C 33/2010-270 ustanovil vo veci znalca na posúdenie „štruktúry majetku a záväzkov“ obchodnej spoločnosti AGROKONTAKT s. r. o.

Dňa 28. mája 2012 bolo okresnému súdu doručené odborné stanovisko č. 8/2012.

Dňa 30. mája 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. júl 2012.

Dňa 5. júna 2012 okresný súd vyzval odporcu, aby sa písomne vyjadril k odbornému stanovisku č. 8/2012.

Dňa 20. júna 2012 sa odporca vyjadril k vykonanému dokazovaniu a k meritu veci.

Dňa 26. júna 2012 bolo vyjadrenie odporcu zaslané sťažovateľke na zaujatie stanoviska.

Dňa 3. júla 2012 sa sťažovateľka vyjadrila k odbornému stanovisku č. 8/2012 a 11. júla 2012 zaujala písomné stanovisko k vyjadreniu odporcu.

Dňa 17. júla 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 14. september 2012.

Dňa 14. septembra 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 20. septembra 2012 si okresný súd vyžiadal od Centrálného depozitáru cenných papierov Slovenskej republiky (ďalej len „centrálny depozitár“) informáciu „o majiteľoch cenných papierov Agrokontakt s.r.o.“.

Dňa 2. októbra 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 3. december 2012.

Dňa 5. októbra 2012 centrálny depozitár reagoval na výzvu okresného súdu.

Dňa 15. októbra 2012 bola okresnému súdu doručená dokumentácia týkajúca sa obchodnej spoločnosti Rov Agro s. r. o., Rožňava (ďalej len „Rov Agro s. r. o.“).

Dňa 30. októbra 2012 okresný súd vyzval Rov Agro s. r. o., na podanie správy.

Dňa 16. novembra 2012 (taktiež 3. a 4. decembra 2012) Rov Agro s. r. o., reagovala na výzvu okresného súdu.

Dňa 27. novembra 2012 okresný súd oznámil účastníkom „zmenu termínu pojednávania“, pričom nový termín pojednávania nariadil na 11. január 2013.

Dňa 11. januára 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom okresný súd vyhlásil vo veci „čiastočný rozsudok“ č. k. 11 C 33/2010-560.

Dňa 14. februára 2013 zákonná sudkyňa požiadala o predĺženie lehoty na vyhotovenie uvedeného rozhodnutia do 25. marca 2013 z dôvodu „*právnej náročnosti veci*“.

Dňa 9. apríla 2013 bol čiastočný rozsudok písomne vyhotovený.

Dňa 26. apríla 2013 odporca podal proti čiastočnému rozsudku č. k. 11 C 33/2010-560 odvolanie.

Dňa 17. mája 2013 okresný súd odvolanie odporcu zaslal sťažovateľke na vyjadrenie.

Dňa 4. júla 2013 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave, aby rozhodol o podanom opravnom prostriedku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či vo veci o náhradu škody postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2010 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je náhrada škody, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 145/03, I. ÚS 19/00 a iné).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania, nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky (jej zástupcu) v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo

v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním s'ťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že okresný súd bol v napadnutom konaní bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov nečinný v počiatočnom štádiu konania, konkrétne od 1. marca 2010 do 9. októbra 2010.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Okrem uvedenej nečinnosti možno dospieť k záveru, že okresný súd postupoval v danej veci aj neefektívne, najmä keď bez uvedenia dôvodu opakovane odročil už nariadené pojednávania (22. marca 2011, 27. novembra 2012) a v rámci súčinnosti s inými štátnymi orgánmi požiadal o dokumenty, ktoré už boli založené v spise, a na vrub okresnému súdu treba pripísať aj to, že písomné vyhotovenie čiastočného rozsudku trvalo takmer štyri mesiace.

Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne jedného roka nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, resp. k neefektívnej činnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Na „*množstvo vecí vybavovaných zákonnou sudkyňou*“, na ktoré v danej veci poukázal okresný súd, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak

sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prietáhov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Keďže v danej veci bol vydaný zatiaľ iba čiastočný rozsudok, v nadväznosti na uvedený výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, pretože podľa jej názoru *«navrhnutý petit (časť príkaz konať bez prietáhov) nemôže vzhľadom na okolnosti prípadu - škoda, vzniknutá pre prietahy - predstavovať primeranú reparáciu oprávneného rozhorčenia a sklamaní z „recidívy“»*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadost'učinením pre s'ťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadost'učinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv s'ťažovateľky, ako aj vzhľadom na povahu veci považuje za primerané vo výške 1 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

S'ťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej s'ťažnosti zo 17. októbra 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu zo 17. augusta 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2014 patrí odmena v sume 134 € a režijný paušál 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia s'ťažovateľky predstavujú sumu 417,98 €. S'ťažovateľka si však uplatnila nárok na náhradu trov konania vo výške 284 €. Ústavný súd jej preto priznal ňou uplatňovanú sumu (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania s'ťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014